

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ ธนภัทร ไผสุนทรสุข

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2546 ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สูญเสียบุคลากรที่มีคุณค่าท่านหนึ่งไปอย่างไม่มีวันกลับ บุคคลผู้นี้เป็นผู้ที่อุทิศเวลาและแรงกายแรงใจให้กับการทำงานในภาควิชาพยาธิวิทยาและคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานทางด้านการเรียนการสอนและกิจการเกี่ยวกับนิติแพทย์ การจากไปก่อนเวลาอันควรด้วยวัยเพียง 56 ปี ยิ่งความโศกเศร้าเสียใจและอาลัยอาวรณ์แก่สมาชิกในครอบครัวและญาติมิตรทั้งหลายของท่านรวมถึงเพื่อนร่วมงานในภาควิชาพยาธิวิทยาเป็นอันมาก

บุคคลที่กล่าวถึงนี้ก็คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ธนภัทร ไผสุนทรสุข ท่านเสียชีวิตจากโรคมะเร็งหลอดเลือด (Angiosarcoma) ที่ตับ หลังจากได้รับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายตับมาประมาณปีเศษ

อาจารย์ธนภัทรมีชื่อเดิมว่า ไผบุญ ไผสุนทรสุข อาจารย์เป็นแพทย์จุฬาฯ รุ่นที่ 22 หลังจากจบการศึกษาได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ท่านได้เข้ามาเป็นแพทย์ใช้ทุนที่ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมกับได้รับการฝึกอบรมเป็นแพทย์ประจำบ้านสาขาพยาธิวิทยากายวิภาคไปพร้อมกันด้วย เมื่อจบการฝึกอบรมและสอบได้วุฒิปริญญาพยาธิวิทยา

กายวิภาคแล้ว ท่านก็ได้เข้าทำงานเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2517

อาจารย์เป็นผู้ที่ทุ่มเทให้กับงานทางด้านการเรียนการสอนนิติพยาธิเป็นอย่างมาก ท่านเป็นประธานและกรรมการในคณะกรรมการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ หลายวิชาที่มีภาควิชาพยาธิวิทยาเป็นเจ้าของรายวิชา นอกเหนือไปจากนั้นอาจารย์ยังเป็นประธานคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่คอยติดตามดูแลและแก้ไขปัญหาให้นิสิตที่มีปัญหาต่าง ๆ

จากการที่ได้ทำงานทางด้านการเรียนการสอนมานานพอสมควร อาจารย์จึงได้ผลิตสื่อการสอนออกมาเป็นจำนวนมาก เช่น วีดิทัศน์แสดงการบรรยายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งการประชุมร่วมคลินิกพยาธิวิทยา (CPC) นอกจากนี้ท่านยังได้สะสมภาพถ่ายทางพยาธิวิทยาทั้ง gross และ micro ซึ่งนอกจากจะใช้สอนในชั่วโมงปฏิบัติการพยาธิวิทยาแล้วยังถือว่าเป็นคลังข้อสอบที่สำคัญของภาคฯ อีกด้วย ผลงานที่สำคัญของท่านอีกอย่างหนึ่งก็คือการที่ท่านได้รวบรวมอวัยวะและชิ้นเนื้อต่าง ๆ ที่มีพยาธิสภาพจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์พยาธิวิทยาขึ้นมาในภาควิชาฯ ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิชาพยาธิวิทยาเป็นอย่างมาก พิพิธภัณฑ์ชิ้นเนื้อที่ท่านเก็บรวบรวมเอาไว้เหล่านี้ได้ถูกนำ

ออกแสดงให้ประชาชนชมในงานกาชาดทุกปีเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว และขณะนี้ภาควิชาพยาธิวิทยาได้ทำการเก็บรักษาผลงานของอาจารย์เอาไว้ที่ตึก เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ในการสอนนิสิตแพทย์ต่อไปในอนาคต

อาจารย์ธนภัทรรักลูกศิษย์ทุกคนของท่านเหมือนลูกหลานของตัวเอง ดังนั้นจึงทุ่มเททำงานให้ลูกศิษย์ด้วยความเต็มใจ บ่อยครั้งที่ท่านต้องอยู่ทำงานที่ภาค ๔ ถึงตอนค่ำหรือมาทำงานเพิ่มเติมในวันหยุดโดยไม่ได้รับสิ่งตอบแทนใด ๆ

ในด้านบุคลิกลักษณะส่วนตัวนั้น อาจารย์เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับเพื่อนร่วมงานทุกระดับชั้น ทำให้เป็นที่รักและนับถือของบุคลากรของภาค ๔ ทุกคน รวมไปถึงบุคคลที่อยู่นอกภาค ๔ ทั้งหมด โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากการที่มีคนจำนวนมากคอยสอบถามอาการของอาจารย์ด้วยความเป็นห่วง เมื่อรู้ว่าท่านป่วย

ในเวลาราชการตอนเย็นหลังเลิกงาน อาจารย์เปิดคลินิกรักษาโรคให้กับชาวบ้านย่านนางลิ้นจี่ โดยคิดค่าตอบแทนการรักษาไม่แพงมาก และในบางครั้งก็เจอคนไข้ที่ยากจนจริง ๆ ท่านก็ไม่ยอมเก็บเงินค่ารักษาก็มี ในการรักษาชาวบ้านที่มาหาท่านที่คลินิก สิ่งที่อาจารย์มักจะทำควบคู่เสมอก็คือการให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพตัวเองแก่คนไข้

ความเจ็บป่วยของอาจารย์สร้างความตกใจและ

นำความกังวลมาสู่ทุกคนในภาควิชาพยาธิ ๔ เป็นอย่างมาก เพราะรู้ว่าโรคที่ท่านกำลังเผชิญอยู่นั้นเป็นโรคที่มีความร้ายแรงมากชนิดหนึ่ง แต่สำหรับตัวอาจารย์เองกลับไม่มีท่าทีสะทกสะท้านแต่อย่างใด ท่านได้มาสะสางงานที่ค้างไว้เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น เนื่องจากรู้ว่ายังมีเวลาเหลืออีกไม่มากนัก หลังจากได้รับการรักษาโดยการปลูกถ่ายตับแล้ว อาจารย์ได้กลับมาทำงานที่ภาค ๔ ตามเดิม และแม้ว่าทุกคนในภาค ๔ จะขอร้องให้ท่านหยุดทำงานแต่ก็ไม่เป็นผล อาจารย์ยังคงมาปฏิบัติภารกิจและอุทิศตนให้กับการเรียนการสอนนิสิตแพทย์ต่อไปจนกระทั่งโรคได้ลุกลามไปมากแล้ว จึงไม่สามารถมาทำงานได้อีก

วันที่อาจารย์เสียชีวิต ผู้เขียนได้ไปเยี่ยมท่านที่ห้องแม้ว่าจะมีท่าทีอิดโรย แต่อาจารย์ก็ยังพยายามพูดจาฝากฝังงานในภาควิชา ๔ ให้กับผู้เขียนและอาจารย์ที่ไปเยี่ยมด้วยกันช่วยกันทำต่อ อาจารย์บอกกับเราว่าให้ไปเลือกหนังสือในห้องพักของท่านว่ามีเล่มไหนที่พอจะใช้ประโยชน์ได้ก็ให้นำออกไปเก็บไว้ในห้องสมุดของภาค ๔ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อแพทย์ประจำบ้าน และก่อนที่เราจะลากลับ ท่านได้สั่งเสียกับเราด้วยประโยคสุดท้ายว่า

“ฝากดูแลงานการเรียนการสอนต่อด้วยนะ”

พวกเราเดินออกจากห้องมาโดยไม่คาดคิดเลยว่าอีกสองชั่วโมงต่อมาอาจารย์จะจากพวกเราไป

สมบูรณ์ ศิลาวัดน์

การฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาพยาธิวิทยากายวิภาค และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทาง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก

พงษ์พีระ สุวรรณกุล*

ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาพยาธิวิทยากายวิภาค ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2514 เป็นต้นมา จนกระทั่งปัจจุบันมีแพทย์ที่สำเร็จการฝึกอบรมและสอบได้วุฒิบัตรจากแพทยสภาแล้ว เป็นจำนวน 17 รุ่น และได้ขึ้นทะเบียนเป็นพยาธิแพทย์กับราชวิทยาลัยพยาธิแพทย์แห่งประเทศไทย ปฏิบัติงานตามสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย

ในอดีตแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 จะลงทะเบียนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตกับสถาบันที่ฝึกอบรม เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อสำเร็จการศึกษาก็จะได้รับประกาศนียบัตรจากสถาบันฝึกอบรมนั้น ๆ

ในปัจจุบันภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนแพทย์ประจำบ้านแต่

ละชั้นปีเพิ่มขึ้นจากเดิม และมีแพทย์ผู้สนใจสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละปีการศึกษาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาพยาธิวิทยา สำหรับแพทย์ประจำบ้าน ชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งเริ่มจัดการเรียนการสอนแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา ในหลักสูตรใหม่นี้ได้เน้นการศึกษาวิจัยในแนวลึก เช่น Molecular Pathology ใน Subspecialty ต่าง ๆ เช่น Neuropathology, Hematopathology, Cardio-pulmonary Pathology, Gastro-Hepatic-Biliary Pathology, Renal Pathology, Breast Pathology, Soft-tissue & Bone Pathology, ซึ่งในปัจจุบันภาควิชาพยาธิวิทยา มีอาจารย์พยาธิแพทย์ที่สำเร็จการฝึกอบรมใน Subspecialty ต่าง ๆ พร้อมทั้งจะให้บริการผู้ป่วย และฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่เลือกเรียนในสาขาเฉพาะต่าง ๆ เพื่อการบริการผู้ป่วยในสังคมต่อไป

* ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย